

SOKOLSKI GLASNIK

licejska knjižnica
Ljiljana
majerc

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◀ Godišnja pretplata 50 din ◀ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◀ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◀ Račun Poštanske štedionice br. 57.686
◀ Oglasi po ceniku ◀ Rukopisi se ne vraćaju ◀

Beograd, 19 mart 1938
God. IX ◀ Broj 11

Sokolstvo u eri petoljetke

Naše Sokolstvo stoji u ovoj godini pred dva velika ispita: da na jednoj strani oceni i ispita svoj rad i pregnuća, sve napore, što ih je dosada dalo na izvođenju sokolske petoljetke. Već je druga godina toga rada, planskog, intenzivnog, pa je nesumnjivo od potrebe da se odmere daljine, što su se prešle i da se sagledaju nove mete, koje se nameću. A sa druge strane, opet, Sokolstvo stoji i pred velikim nacionalnim ispitom, kada se, u jubilarnoj godini slobode, treba okrenuti iza sebe i videti, šta je ono sve činilo i preduzelo, da taj veliki datum, kako se onomad reče, ne ostane datum bez istorije.

Pa šta se vidi, kada se učini taj potrebni osvrt iza sebe? Vidi se jedna teška atmosfera, jedna teška stvarnost, koja je kroz cela dva decenija sa olovnom težom pritiskala naš narodni život i ispunila ga mnogim neslavnim danima. Ona je pokosila sve velike zanosne i pregnuća, na mesto kojih je u duši zasela neka teška strepnja, da sve velike žrtve što smo ih dali, ne ostanu uzaludne. Pred tom bojazni naš narodni život obuzimala je klonulost i obeshrabljenošću, a u nama ustreptao sav duševni nemir. Sve dokle je pogled sežao, sve manje je bilo svetlih trenutaka, sve manje vere, sve manje čvrstih pouzdanja. A jedno od tih pouzdanja, stalnih, nepromenljivih, koje se nikada i ni u jednom danu nije se gasilo, bilo je naše Sokolstvo. Kada je najteže bilo, u njega su polagane nade, od njega tražena prava reč i akcija. Znalo se, po već ukorenjenoj tradiciji, da su tu otkucaji za narod najtopliji i slutilo se, da će baš otuda doći i prva reakcija na sive naše vidike i mala, nejunačka vremena.

A to se je i obistinilo. Na sudbomosni poziv da čuvamo Jugoslaviju, Sokolstvo je ubrzo dalo svoj odgovor. Taj odgovor bio je: Sokolska Petrova petoljetka. Na jedan eklatantan način tim velikim zavetnim radom Sokolstvo je snažno, bez poštede tresnulo o zemlju svim našim sumnjama, svim slabostima. I ukazalo, u isti mah, na onaj pravi, dugo traženi put. Taj put je: delo i žrtva. A snaga, dinamika, koja na taj put treba da vodi, to je zavet. Dodirujući i oslanjajući se na najintimnija naša osećanja, vezujući do najviše mere i našu savest, petoljetka je uspeła da na taj način opet razbudi vrelu rasnu našu krv: da ona opet šikne u vis, osveži klonula srca, zapne sokolske mislice. I da izazove jedan odjek, koji je ravan nekoj plahovitog grmljavini vaskršnih narodnih snaga. U sterilnoj puštoši današnjice petoljetka stoga značila je naše vlastito otkrovenje. Značila je, da ima još ideala za koje se sagoreva; da ima još spremnosti na žrtvu, ne manju od one po legendi. A iznad svega toga, u širokom nacionalnom pogledu, ona je proklamovala i utvrdila onu veliku istinu, koja se ponekad zaboravlja: da nikakvi prolazni događaji ne mogu remetiti ono, što je istorija stvarala. I da našu nacionalnu sudbinu ne može krotiti niko drugi, nego oni isti duboki rasni instinkti naši, koji su je još davno pre, u praiskonsko doba, opredelili i uputili na vekovne njene puteve.

To je smisao i značaj svih sokolskih akcija u petoljetci. Na toj osnovi one se razvijaju, tim se inspirišu, da po opštem i smišljenom planu u svim domenama narodnog života izvrše jedan preokret na bolje. A sve u kraj-

njem cilju: da se pripremi viši i bolji život jugoslovenskom čoveku. I da se on, do kraja formiran i izgrađen, oспособi za slobodan let u bolju budućnost.

U toj težnji i u nizu intenzivnih nastojanja, da se dokuči taj cilj, ušlo se već i u drugu godinu sokolske Petrove petoljetke. Bez sumnje, to je dovoljan razmak, da se može baciti pogled na dosada prešlu etapu toga rada i da se ona može kritički ceniti i prosuditi. Kada se to učini, mi po izgledu, po vanjskim znacima, ne ćemo zapaziti nekih dubokih promena u našem narodnom životu. Sve je tu još u stadiju previranja i mučnih krajnosti. Na izvesnim stranama i dalje se očituju tendencije, da se odstupi ne samo od jugoslovenstva Aleksandra-Ujedinitelja, nego i od onog početnog, još neformiranog iz 1918. godine. Ali kraj svega toga, naš pogled danas mnogo je čistiji, vedriji. On je pribraniji, nije zamoren sumnjama, ne bludi u pometenim vidicima. Iz njega opet struji jedna čvrsta volja i jedna tvrda vera, zapaljena novim nacionalnim optimizmom. A baš to, eto, što nam beše potrebije od nasušnoga hleba, tu staru kosovsku veru, uneo je i počeo vraćati među nas duh sokolske Petrove petoljetke. Snažno i u silnom poletu on je zatresao umrtvljenim savestima, zasenio sitne detalje današnjice i zagrmio više od svega drugog: „Beži kugo s praga našeg, Sokoli zavet ispuniše!”

U tom duhovnom buđenju kao iza nekog sna, u tim unutrašnjim preobražajima, prvi je i kao reljef čisti rezultat ovog sokolskog rada dosada. Sa njim se ništa ne može meriti. Tim radom uspelo se, da se velika sokolska zajednica trgne iz zastoje, iz onog njenog majestetičnog, a ipak toliko neživotnog i ukočenog hoda. Pod egidom petoljetke ta sokolska zajednica najednom je snažno zadrhtala, do dna se potresla i stala da razmišlja. A već ta potreba da se razmišlja, bila je znak da je mnogo uvećan i osećaj odgovornosti; bila je nagoveštaj, prvi korak i za akcije u širem nacionalnom smislu. I zaista, one nisu izostale. Mi već naziremo njihove konture. I ako je ikad bilo sumnje u sve darove neba i zemlje, što ih je sudbina dodelila našem narodu, već toliki raznovrsni i tako obimni zavetovani i dosada obavljeni radovi u sokolskoj Petrovoj petoljetci u stanju su, da razbiju svaku sumnju i da nam sa pouzdanjem nagovešte, da su nova nacionalna proleća blizu, već na pomolu.

Sa ovih povoljnih stanja i sa ovih ustalasnih pokreta treba sada rad u-putiti u drugu, glavnu etapu njegovu. U njoj nakon setve treba da dođe žetva. U njoj taj rad treba da dađe rezultate i da se još punije obeleži u svojoj osnovnoj težnji: da je to rad za viši i bolji život našeg naroda; da je to rad za jednog boljeg jugoslovenskog čoveka; da je to rad apostolski i neimarski, na konačnom formiranju naše nacije i njene bolje, svetlije sudbine.

Put do ovih meta, kojima treba ići, davno je označila sokolska tradicija. On je zasećen i isproban u najtežim danima i iskušenjima. Taj put vode i ravnaju četiri duboka i osnovna saznanja svega sokolskog delanja, a to su: nacija, sloboda, prosvetlost i rad.

Pod nacijom Sokolstvo gleda naše vrhovno dobro, zalogu bolje budućnosti i sve ono što nas pred civilizovanim

X
SVESOKOLSKI
SLET
u Pragu

SLOVENI NA SLET!

Ima preko četvrt veka, da su svesokolski sletovi u Pragu postali zborišta svih sokolskih saveza, udruženih u Savez slovenskog Sokolstva. Ovaj Savez, kao što je poznato, osnovan je 1908 g. na predlog i neprolaznom zaslugom pokojnog starešine brata d-ra Josipa Šajnera. Prvi put kada su se našli na okupu u Pragu svi sokolski savezi bilo je to na VI sletu godine 1912, koji je stoga bio označen i kao I slet Saveza slovenskog Sokolstva. Već tada udruženo slovensko Sokolstvo pokazalo je svoju impozantnu snagu i lepotu, koja je sve zadivila, da je i engleski novinar H. Vikhem Stid, posmatrajući redove vežbača, rekao: „To nisu gimnastičari, to je armija!”

A ovogodišnji X svesokolski slet u Pragu baciće u zasenak i daleko i neuporedivo nadmašiti u svakom pogledu sve današnje sletove, a posebice po broju vežbača koji će nastupiti na sletištu.

Ugledne brnske „Lidove novini”, koje su uvele i stalnu rubriku o sletu, donose pod gornjim naslovom jedan člančić pod šifrom „Kr.” (brat A. Krejči, prosvetar ČOS), u kome se time u vez između ostaloga veli: „Najveće učešće Sokola sprema se na slet i ove godine iz Jugoslavije. Uzajamno tesne i prisne veze između sokolskih saveza obeju zemalja, tako iskrene i verne, odrazuju se i u planskoj pripremi za slet. Isto tako i drugi bratski savezi, kao Savez poljskog Sokolstva, Savez bugarskih Junaka, Savez ruskog Sokolstva, Savez ukrajinskog Sokolstva, najavili su ne samo svoje učestvovanje, već čine i pripreme da to učešće bude što brojnije.

Ovoga puta, veli se dalje u člančiću, nećemo na sletu videti Savez lužičko-srpskog Sokolstva, koji je dolaskom

svetom afirmiše. Iz toga ono crpe svoja gledišta u domenu nacionalne politike: da po njima istodobno bude i čuvar svih tekovina narodnih, one krvave naše baštine, i vazda neumorni poslenik na dograđivanju naše nacionalne individualnosti. U tom pogledu jedan od najvažnijih zadataka Sokolstva i u buduće ostaće temeljno nacionalno vaspitanje, počevši od onih najmlađih. A snagu, kvalitet i osnovu u tom formiranju nacije treba da pruži naše zdravo, bistro i sačuvano, naše posokoljeno selo.

I u idealu slobode, u kultu njegovom, Sokolstvo gleda onu predanu službu narodu, za koju nikakva žrtva ne može biti teška. Taj kult slobode i u buduće treba razvijati, čuvajući ga od svih opasnosti spolja i iznutra. Tim potrebije postaje to danas, kada se došlo do spoznaje, da je tu slobodu bilo lakše stvarati, nego je očuvati. A jedan od važnih uslova da se ona očuva, treba da bude u vaspitanju individualne slobode, neophodnom u današnje vreme, kako bi u njoj dobili prevagu razum, svest, osećaj odgovornosti, i ostala zdrava moralna shvatanja.

Ali sva dobra nacije i slobode, njihova postojanost, njihov progres, mogu

nacional-socijalista na vlast u Nemačkoj raspušten. Mnogo nade polagalo se u ovaj Savez, koji je oko sebe udružio Lužičke Srbe, katolike i evanđelike i koji je bio osnovan ubrzo posle VII svesokolskog sleta godine 1920 u Pragu, kada su Lužički Srbi u Pragu videli rezultat sokolskog rada”.

Prigodom X svesokolskog sleta u Pragu održaće se, kao što smo svojedobno o tome opširno izvestili, i slovenska sokolska škola, koja bi imala da uz aktivno učešće svih slovenskih sokolskih saveza mnogo doprinese što jedinstvenijoj ideologiji, telovežbi i sokolskoj organizaciji, a što bi u interesu daljnijeg rada i napretka Saveza slovenskog Sokolstva bilo veoma potrebno. To će uostalom zavisiti o programu i organizaciji ove škole.

DOSADAŠNJE PRIJAVE DOSIZU BROJ OD 180.000 VEŽBACA I VEŽBACICA

Prema tim prvim prijavama može se česnika za X svesokolski slet do sada je prijavljeno 181.601 učesnik, i to: članova 56.379, od toga 32.538 vežbača i 4818 starije braće, članica 43.020, od toga 34.020 vežbačica, naraštajaca 26.307, a naraštajka 32.779. Iznađuje naročito veliki broj prijavljenih vežbačica.

Daka je prijavljeno 51.139.

Prema prvim prijavama može se očekivati, da će vežbača i vežbačica iz Češkoslovačke koji će na sletu nastupiti u prostim vežbama biti oko 190—200.000.

SVEČANO OTVORENJE PAVILJONA MISLBEK ZA SLETSKU INFORMATIVNU SLUŽBU

Dne 1 o. m. bio je svečano otvoren paviljon Mislbek na Pšikopima u Pragu II, u kome će se vršiti sva informaciona služba za X svesokolski slet.

Svečano otvaranje izvršeno je u prisustvu predstavnika vlasti i svih sletskih odbora na čelu sa starešinom ČOS i predsednikom izvršnog odbora sleta bratom dr. Bukovskim i njegovim zamnikom bratom Truhlaržom. Svečanost je otpočela sviranjem kompozicije posvećene X sletu i Sukovim maršom „U

istom onda da se obezbede, ako ih podržavaju prosveteni slojevi širokih narodnih masa. I zato prosvetlost tih masa postaje meta sokolskog rada. Bez prosvetlosti sloboda je samo mrtva reč; nacija je samo zakržljali organizam, izložen potresi i zabludama; a sav duhovni, socijalni i ekonomski život naroda samo je bedno životarenje u podvlašću slabijih. Životni nivo jednog naroda oduvek se meri po stepenu njegove prosvetlosti. I da on postane bolji, viši, da se doživi istinski nacionalni i duhovni preporod, treba stoga u prvom redu otvoriti širom vrata prosvetlosti u našem narodu.

To su norme, večni ideološki zakoni sokolski. Njima služiti, ostvarivati ih, ispunjati, može se samo radom. Rad, intenzivan, razgranat po svim poljima narodnog života, vrhovno je geslo i jedino oružje sokolsko. Na njemu treba osvićati i omrkavati. Jedino tako sokolski zaveti u petoljetci doneće plod, a i veliki sokolski ispit, pred kojim stojimo u ovoj godini, moći će onda da još jače iskaže, potencira našu volju: da Jugoslavija vazda bude i ostane velika i jedinstvena!

Munib Osmanagić, Čajniče.

Svečano otvorenje paviljona Mislbek

novi život", Tom prigodom održao je govor predsjednik sletske informativne službe brat Vladimir Štrupl, koji je izneo razvoj sletske informativne službe, istakavši zatim njenu zadaću gledom na ovogodišnji slet kao i njenu svrhu uopšte.

Za njim je održao govor starešina COS i predsjednik sletskog izvršnog odbora brat dr. Bukovski, koji je izrazio svoju radost, što sletska informativna služba počinje da deluje u doba punog rada za X svesokolski slet u svakom pogledu dobro spremna. Nato je starešina brat dr. Bukovski izneo veliku važnost i značaj sletske informativne službe i na koncu zahvalio se svima faktorima koji su pripomogli njenoj organizaciji kao i štampi za pomoć koju ukazuje ovoj službi.

U srednjoj dvorani paviljona smještena je opšta informativna služba, zatim prodaja cigareta te sokolske prodavaonice. U pobočnim odelenjima smješteni su otseci inostrani, slovenski, američki, informativni, poštanski sletski ured, odelenje, češkoslovačkog državnog aeroputa, odelenje „Čedoka" i izletnih vlakova češkoslovačkih državnih železnica. Pred samim paviljonima na visokom standardu vije se češkoslovačka državna zastava a na četiri manja stupa zastave četiriju slovenskih država, čije je Sokolstvo udruženo u Savezu slovenskog Sokolstva.

SLETSKA TAKMIČENJA U PEVANJU

Ova takmičenja, koja će biti sastavni deo X sleta, biće održana na starom sajmištu od 27—30 juna, na koja će imati pristup i šira javnost. Detaljan pravilnik za ova takmičenja sadrži porred ostalog, da u takmičenjima mogu sudelovati muški, ženski i mešoviti zborovi. Svi članovi pojedinih zborova moraju biti članovi sokolske organizacije, a zbor mora nastupiti na takmičenju sa članovima u svečanom sokolskom odori. Takmičenja su podeljena na 3 skupine: muške, ženske i mešovite zborove. Muški zborovi su opet podeljeni u tri razreda: u najnaprednije, manje napredne i na zborove župa ili okružja.

Takmičenja će se vršiti u jednoj obaveznoj i u slobodnim kompozicijama.

Za muške najnaprednije pevačke družine određena je za takmičenje u obaveznoj kompoziciji skladba J. B. Fer-

stra „Sokole", koja je posvećena X svesokolskom sletu. Manje napredne družine imaju kao obaveznu kompoziciju „Materinski jezik" od K. Pospisila, a družine župa i okružja kompoziciju „Moja ljubav" od H. Pale.

Za ženske družine određena je kompozicija „Slovenčina" od Kržičke, a za mešovite zborove „Molitva na Ržipu" od O. Ziha. Slobodne kompozicije moraju biti odabrane iz češkoslovačke zbornice muzike.

Ocenjivanje će se vršiti kako sledi:

a) nastup (ponašanje, svečana odora)	5	bodova
b) intonacija	5	"
c) izvedba	10	"
d) dinamika	10	"
e) ritam	10	"
f) harmonija	10	"
g) dirigovanje zborom	10	"
svoga	60	bodova.

Red takmičenja biće određen kokom. Ako koja družina ne bude na mestu spremna na vreme, ne će se moći takmičiti.

POSTANSKI GOLUBOVI OBJAVIĆE OTVARANJE X SLETA

Centralni savez društva koja se bave odgajivanjem poštanskih golubova javio je, da će kao i ranije učestvovati na sletu sa grupnim puštanjem golubova prilikom svečanog otvaranja X jubilarnog svesokolskog sleta 3 jula o. g. Radi se na tome, da bi se ovog puta priredila štafeta takmičenja poštanskih golubova, koji bi nosili iz Praga pozdrave u društva i obratno iz društava na X slet.

UČESĆE PEN-KLUBOVA.

U vremenu od 26—30 juna o. g. održaće se u Pragu i svetski kongres PEN-klubova. Izvršni odbor stavio je u program posetu javnog nastupa sokolskog naraštaja 29 juna.

NA SLETISTU ĆE VEZBATI ODJEDNOM OKO 30.000 VEZBAČA

Zamislite si pred sobom u gustim redovima 30.000 vezbača na suncu, koje nemilosrdno peče. Šta će biti ako neki padnu u nesvest? I za ovakve mogućnosti dobro se je spremio pomoćni zdravstveni odbor. Kako je nemoguće upotrebiti kao ranije nosila, koja su dosta dugačka, brat Jozef Novak, ortoped, pronašao je naročita nosila bez drvenih motki, sa kojima će nosači moći vrlo brzo stići kroz guste redove vezbača do onesvećenog vezbača, i ne ometajući druge vezbače onesvećenog brzo izneti na čist vazduh i u ambulantu.

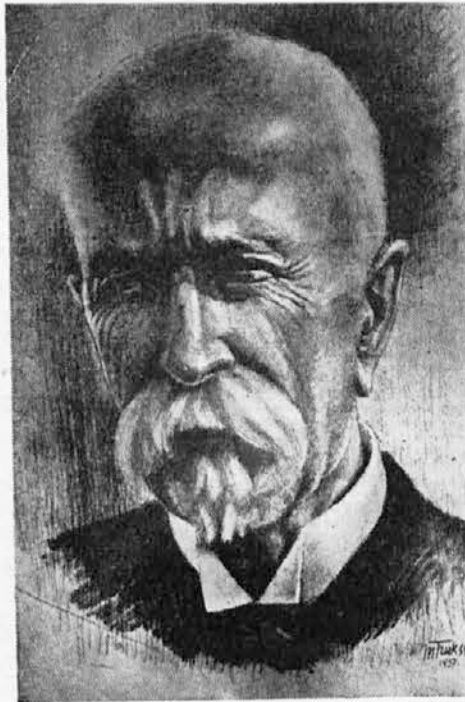
NARUDŽBE NA SPOMENICU X SVESOKOLSKOG SLETA U PRAGU

U broju 8 od 26 februara o. g. našega lista izvestili smo potanje o Spomenici X svesokolskog sleta u Pragu, koja će izići u 13 svezaka te koja će u pretplati uplaćenju najdalje do 31 aprila o. g. stajati 70 kč, a posle toga roka 100 kč.

Ovim izveštavamo naše jedinice i našu braću i sestre, da Spomenicu mogu da naruče i preko Saveza SKJ, ako najdalje do polovine aprila o. g. Savezu čekom ili poštanskom uputnicom — uz oznaku na poleđini „Za Spomenicu X sleta" — doznače iznos od Din. 120.— (a ne kako je pogrešno objavljeno Din. 110.—)

Tako isto mogu da se naruče i četiri posebna bogato ilustrovana sletska broja ilustrovanog tečnika COS „JAS", što će u pretplati stajati 20 kč, ako se Savezu najdalje do polovine aprila o. g. doznači iznos od Din. 40.— s oznakom „Za sletske brojeve „JAS".

Češkoslovačka uspomeni svog Predsednika Oslobođitelja

Bratska Češkoslovačka setila se je s najdubljim pijetetom i zahvalnošću dne 7 o. m., na dan rođenja, svog velikog tvorca, Predsednika Oslobođitelja T. G. Masarika.

Celokupna češkoslovačka štampa posvetila je članke Masarikovoj uspomeni. Isto tako i sokolski listovi. „Sokolski vjestnik" COS doneo je na uvdnom mestu topao članak pod naslovom „Po prvi put 7 marta bez Njega" od brata Jana Krejčija.

60-godišnjica oslobođenja Bugarske

Dne 3 o. m. minulo je 60 godina od oslobođenja bratske Bugarske.

Toga dana godine 1878 bugarski narod uz pomoć ruske vojske, koja je sa oko 250.000 ljudi zaposela celu Bugarsku, stresao je sa sebe teški tuđinski jaram i krvavo izvojtio svoju slobodu i nezavisnost. U tim oslobodilačkim danima porodila se i zanosna i poletna pesma, bugarska himna „Sumi Marica".

Toga za bratski bugarski narod najvećeg istorijskog dana bio je u malom turskom mestu San Stefanu, nedaleko Carigrada, potpisan mir između oslobodilačke Rusije i pobedene Turske. U znak zahvalnosti prema svojoj osloboditeljici, bugarski narod nazvao je tadanjeg ruskog cara Aleksandra II Oslobođiteljem, čiji se veličanstveni spomenik danas nalazi na jednom od najlepših trgova Sofije.

Oslobođenje Bugarske imalo je tada silnog odjeka u Evropi. Nije tako reći od toga prošlo ni šest meseci, kada je nemački „Zelezni kancelar", Bismark, sazvao berlinski kongres, jer je trebalo na neki način da se suzbije veliki upliv Rusije, koji je od tada počeo da raste na Balkanu.

Tok istorije dalje dovoljno je poznat. U tim daljnjim decenijama dva susedna i bratska naroda bila su za račun i korist drugih dovedena u najteža, krvava iskušenja. Neprijatelji su digli brata na brata i u bratoubilačkoj borbi pala je bratska krv...

Ali, srećom, došlo je ipak osvećenje. I bugarski i jugoslovenski narod došli su do spasonosne spoznaje, da su krivičom drugih i na korist tuđih interesa bili zašli u jednu tešku zabludu. I pružili su jedan drugome pomirbenu bratsku ruku, da bi u miru, bratskoj ljubavi i saradnji udarali temelje svojoj boljoj i zajedničkoj budućnosti, ka kojoj su im put ukazali njihovi veliki Suvereni.

Na tom novom putu bratske saradnje i uzajamnosti prvi su se našli braća bugarski Junaci i jugoslovenski Sokoli, čije je plemenito delo već kroz ovih nekoliko poslednjih godina urodilo lepim plodovima. I prožeti iskrenim težnjama, oni će na tome istorijskom putu i ustrajati, kako bi svojim bratskim zemljama pridoneli i svoj ideo da ostanu zauvek nerazdvojne posestrime, i po istinskim osećajima svoga srca, i po svojim zajedničkim težnjama, koje im diktuje njihovo krvno srodstvo, i u interesu svoga mirnog razvoja i napretka, te i u interesu očuvanja i od-

brane svoje slobode. To će biti najveći zalag večitog prijateljstva i bratstva bugarskog i jugoslovenskog naroda. —č.

IZ SLOVENSKEG SOKOLSTVA

NOVO NAČELNIŠTVO SAVEZA POLJ. SOKOLSTVA

Načelništvo Saveza poljskog Sokolstva izvršilo je izbor tehničkog vodstva koje je posle ostavke bivšeg načelnika brata Fazanovića i načelnice sestre Zamojske ostalo nepopunjeno. Za načelnika je izabran brat Jan Fazanović, bivši dugogodišnji načelnik Saveza, za načelnicu sestra Stefanja Golasevska. Ovaj izbor treba da bude potvrđen od strane uprave Saveza, koji će se održati 2 i 3 aprila o. g. u Varšavi.

Zamenici načelnika su braća: P. Bacinski i Fr. Kapalka, a zamenica načelnice je sestra K. Zalevska.

U načelništvu se ne nalazi sestra J. Zamojska, bivša načelnica Saveza poljskog Sokolstva, koja je predsednica tehničke komisije žena Međunarodne gimnastičke federacije.

Takmičenja Saveza poljskog Sokolstva održaće se prilikom pokrajinskog sleta Malopolske oblasti u Lavovu od 3—6 juna o. g. Izabrani takmičari spremaju se za međunarodna takmičenja, koja će se održati u Pragu prilikom X svesokolskog sleta, na kome će učestvovati i poljsko Sokolstvo.

† Brat Hubert Boreli, osnivač i starešina Hrvatskog Sokola u Zadru

Tiho, skoro neopaženo jedan za drugim umiru neimari narodnog preporoda severne Dalmacije. Braća Manfred i Hubert Boreli knezovi Vranski postavili duboki svoj pečat na stranicama toga preporoda. Sve narodne ustanove, narodno osveštenog i skoro preporodenog Zadra, imaju da zahvale svoj osnutak, cvat i delovanje braći Boreli.

Jedan od najjačih osnivača predratnog Hrvatskog Sokola u Zadru i kasnije njegove župe Bana Paližne, Hubert Boreli knez Vranski ostavi ovaj svet dana 7 marta o. g. u Sibeniku, u 84 godini života. Od osnutka Hrvatskog Sokola u Zadru pa bezmalo neprekidno do u predvečerje svetskoga rata beše starešinom društva i župe. Samotreći uz braću prof. Jerka Alačevića i d-ra Huga Verka izvede o 25 godišnjici osnutka braću po prvi put iz Sokolane na slet u Bibinje, prkoseći otrodom delu zadarskog pučanstva i davši time novi snažni zamah narodnoj misli u otuđenom Zadru.

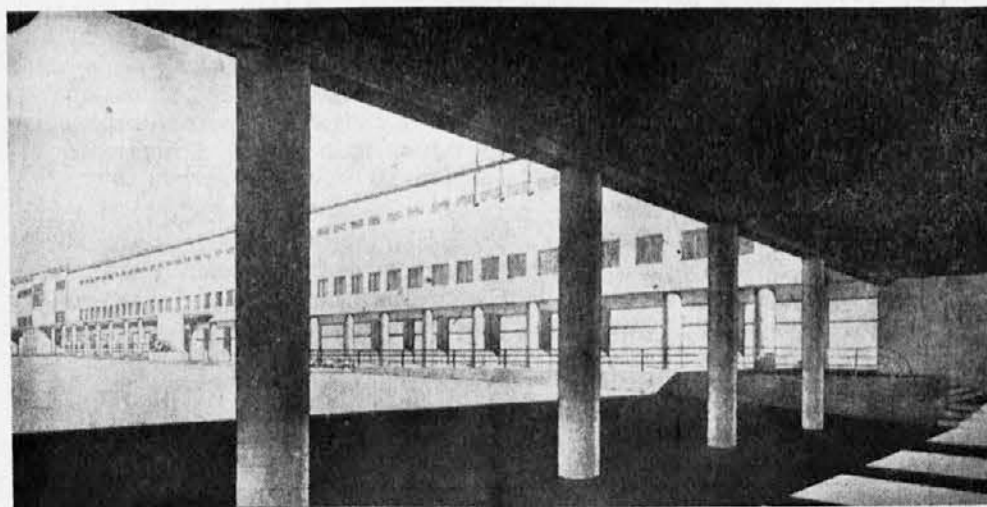
Skroman, blag po prirodi i uzgoju, znao je umirujući delovati na domaće razmirice, držeći se uvek one visine sa koje se jasno vidi narodno jedinstvo.

Osim u Sokolstvu on je delovao i u Zemaljskom gospodarskom veću kao njegov predsednik, upućujući narod na racionalno gospodarstvo.

Opraštajući se od njega, sećamo se onih dana punih zajedničkog rada na sokolskoj njivi i na njivi narodnog preporoda, kada je zadarska Sokolana bila luka sigurna od prepada tuđina i onog još gorega domaćeg razdora, žarište narodne svesti, kamo nisu dopirale sitne verske i plemenske borbe.

Bratu starešini Hubertu Borelu knezu Vranskom Slava!

D-r Hugo Verk.

Pogled kroz jedan od ulaza na novo krilo zapadne tribine stadiona na Strahovu

Sednica izvršnog odbora Saveza SKJ

Dne 12 i 13 o. m. održana je u saveznom prostoru u Beogradu redovna sednica izvršnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Na sednici podneli su svoje izveštaje o tekućim poslovima pročelnici pojedinih saveznih odbora i oteka te su u vezi s tim izveštajima i podnesenim predlozima doneti potrebni zaključci.

U savezni organizaciono-pravni oteka kooptiran je brat Gojko Mudrić, koji će u odsutnosti pročelnika ovog oteka starešine brata dra Gavrančića, zastupati ga u rešavanju poslova ovog oteka.

U vezi s održanjem glavne godišnje skupštine Saveza, pročelnici saveznih odbora i oteka podneće svoje pismene izveštaje narednoj sednici izvršnog odbora kako bi se na vreme pristupilo izradi izveštaja uprave Saveza za glavnu godišnju skupštinu.

Sednica je odobrila snimanje vežbi za slet u Pragu na gramofonske ploče u svrhu njihovog temeljitijeg uvežbavanja u nekojim jedinicama.

Sednica je primila na znanje i odobrila iscrpan izveštaj rada saveznog prosvetnog odbora, koji je podneo prosvetar brat prof. Miloš Stanojević, a koji je između ostalog izvestio, da je na muzički konkurs, koji je raspisao prosvetni odbor Saveza, stiglo 16 marševa, koje će oceniti određeni žiri; da će se štampati i druga knjižica „Sokolska misao“ u 3.000 primeraka i da su dane u štampu X, XI i XII sveska „Biblioteke lutkarskog pozorišta“, a priprema se XIII i XIV sveska.

Radi prikupljanja istorijske građe za Savez, odlučeno je da se od župa, društava i četa otkupi izvestan broj fotografija, snimljenih do kraja 1937 g., a koje naročito ilustruju rad i predstavljaju razne značajne i svečane momente iz sokolskog života.

Svima župama je upućen raspis da pristupe pribiranju izložbenih stvari koje bi se odabrale za izložbu Saveza SKJ na svesokolskom sletu u Pragu. Isto tako je župama upućen raspis da inventarišu sve predmete od istorijske i značajnije sokolske važnosti te da taj popis dostave i Savezu, kako bi znao gde se što nalazi. Nabaviće se također i nekoji propagandni i poučni filmovi od 16 mm.

U pogledu izložbe našega Sokolstva u okviru velike sokolske izložbe na X svesokolskom sletu u Pragu, ona se zamišlja da hronološki obuhvati akciju našega Sokolstva pre rata, za vreme rata i posle rata.

Ideološka izložba bi imala svoje dve sadržine: materijalnu i duhovnu. Taj hronološki i ideološki red u pogledu sprovođenja prepušta se izložbenom odboru, čiji su članovi braća: E. Gangl, prof. M. Stanojević, dr. ing. K. Petrović, ing. R. Radulović, F. Ahčin i L. Kovač.

U pogledu instalacije ove izložbe, zamišlja se, da se u dobivenom prostoru od COS improvizuje što monumentalniji ulaz. U dnu prostorije izradiće se slika Starešine Saveza SKJ, Nj. V. Kralja Petra II, u nadprirodnoj veličini, u sokolskoj odori. U desnom krilu smestila bi se mapa razvoja našega Sokolstva, u levom bile bi izložene sokolske fotografije, a na stubovima i arkadama postavile bi se stare sokolske zastave. Ostali prostor ispunio bi se po mogućnosti ostalim sakupljenim materijalom.

U vezi ove izložbe zaključeno je, da se od sletskog odbora COS zamoli tačan plan prostora i svih prostorija gde će biti smeštena izložba, veličina prostora koji će se dodeliti Savezu SKJ i t.d., kako bi se prema tim podacima mogao da izradi nacrt izgleda naše izložbe.

O radu saveznog načelnništva kao i o svome obilasku severozapadnih župa (Karlovac, Novo Mesto, Ljubljana, Kranj, Celje, Maribor i Zagreb) u svrhu pregleda uvežbavanja sletskih vežbi za Prag, izvestio je zamenik saveznog načelnika brat Ivan Kovač. U ime načelnništva žena podnela je izveštaj načelnice sestra Elza Skalar. U vezi njenog izveštaja zaključeno je, da se novo vežbačko odelo za naraštajke predloži na odobrenje glavnoj skupštini.

Na predlog pročelnika građevinsko-umetničkog oteka sednica je zaključila, da se nova značka sokolske Petrove petoljetke, koju je izradila župa Mostar, može preporučiti i ostalim župama. Na natečaj za sletsku značku našega Sokolstva za slet u Pragu stiglo je više ra-

dova, od kojih će, po zaključku natečaja 31 marta o. g., posebni žiri izabrati najbolji rad. Ta sletska značka, izrađena i u minijaturnom obliku, mogla bi da se upotrebi i kao posebna sletska značka koju će dobiti svaki naš vežbač nakon nastupa na sletu u Pragu. O tome će se doneti konačna odluka na kon ocene žirija.

U ime gospodarskog odbora Saveza podneo je veoma iscrpan izveštaj savezni gospodar brat Mihailo Nikolić, posle čega su doneti potrebni zaključci.

Skupština Sokolske župe Petrovgrad

U nedelju 13 marta o. g. godine održana je redovna godišnja skupština Sokolske župe Petrovgrad. Skupština je održana u domu Sokolskog društva Petrovgrad Matica u prisustvu 60 delegata iz 47 društava i 5 četa, od 68 jedinica koliko ih župa ima. Prethodnog dana, 12 marta, održan je zbor načelnika i načelnica društava i četa i zbor društvenih i četnih prosvetara. Na zboru prosvetara, na kome su kao izaslanici prosvetnog odbora Saveza bila braća: dr. Tihomir Protić i Mirko Mihaldžić, raspravljalo se o godišnjem izveštaju o prosvetnom radu župe, o savlađivanju teškoća u prosvetnom radu, o merama da svi oteci u jedinicama budu aktivni, o sokolskim časnicima i njihovim dužnostima, o održavanju idejnih škola; izabrani su i kandidati za slušaoc savezne prosvetne škole za ovu godinu i najzad je za župskog prosvetara predložen br. Svetozar Markov, dosadašnji tajnik župskog prosvetnog odbora, na mesto br. Miloša Stanojevića, profesora, koji je još 1937 g. postao savezni prosvetar.

Kao delegat br. Saveza SKJ došao je na skupštinu župe br. Engelbert Gangl, I zamenik starešine Saveza. Dolazak br. E. Gangla na spuštinu smatran je kao naročito počašćenje župe Petrovgrad, u kojoj od njezinog postanka još nikada nije bio takav visoki savezni časnik. Pojavu br. Gangla pozdravili su prisutni burnim aplauzom i njegovo prisustvo na skupštini župe izazvalo je veliko zadovoljstvo i radost kod svih delegata.

U 10 časova je starešina župe br. dr. Miša Matić u prisustvu delegata, članova uprave župe i predstavnika vojnih i civilnih vlasti otvorio skupštinu i pozdravio sve prisutne, a naročito br. E. Gangla, istakavši, da je njegovim dolaskom ova župa naročito odlikovana, poglavito još i zato što je i

Brat dr. ing. Kosta Petrović, u vezi s donešenom odlukom o reviziji svih jedinica, predložio je da savezni delegati na župskim skupštinama nastoje prikupiti sav taj materijal — ispunjene formule koji su u fu svrhu poslani svim jedinicama — i uz svoj izveštaj o o skupštini župe dostaviti ga Savezu.

Na koncu je tajnik Saveza brat dr. M. Arsenijević izvestio o tekućoj pošti, pa je nakon što su u vezi i s tim dopisima doneti potrebni zaključci sednica zaključena.

dosadašnji župski prosvetar br. M. Stanojević sada savezni prosvetar. Zatim je upućen pozdravni telegram Nj. V. Kralju, koji je skupština oduševljeno usvojila, a također poslani su pozdravni telegrami ministru za fizičko vaspitanje naroda, zameniku bana Dunavske banovine i br. Savezu SKJ. Iza toga se br. Gangl zahvalio br. starešini na pozdravu, održavši zatim poduži idejni govor, koji su prisutni često prekidali burnim aplauzom i odobravanjem. Pored ostalog, brat Gangl je istakao mnogobrojne zadatke koje Sokolstvo ima. Dalje je govorio o pripremanju za X svesokolski slet u Pragu, na kome će i jugoslovensko Sokolstvo u lepom broju učestvovati, o povezanosti i saradnji vojske i Sokola i o spremnosti Sokolstva i na krajnje napore u odbrani naše države, o sokolskom radu i kako Sokolstvo stvara radine, dobre i čestite ljude. Svoj govor brat Gangl završio je apelom na sve prisutne da, kada se vrte svojim kućama odmah prionu na sokolski rad. Završetak govora popratili su prisutni burnim aplauzom i odobravanjem.

Posle toga je br. dr. Petar Bojanić, zamenik starešine župe pročitao poslanicu Saveza SKJ, pa se zatim prešlo na diskusiju o izveštajima o radu Sokolske župe u prošloj godini. Diskusija nije bila opširna s obzirom da je prethodnog dana, 12 marta uveče, održana konferencija delegata, na kojoj je bilo diskusije o izveštajima. Na kraju su svi izveštaji primljeni sa konstatacijom, da je bilo mnogo rada, da je uprava župe imala lepih uspeha i da je uspela da uspostavi harmoniju u župi, koja je za poslednje dve godine bila poljuljana. Iza toga se raspravljalo o programu župe za sokolsku Petrovu petoljetku. Uprava župe je predložila, da se kao delo župe za sokolsku Petrovu petoljetku uzme osnivanje fonda za gradnju

župskog doma u Petrogradu s obzirom da župa nema potrebnih prostorija za tečajevе i kancelarije, već se tečajevi održavaju u domu Sokolskog dr. Matice. Konstatujući da je župi dom zaista neophodno potreban, skupština je zaključila da se kao delo župe za sokolsku Petrovu petoljetku uzme ne samo osnivanje fonda, već i podizanje župskog doma u Petrogradu i poverila je upravi župe da za to nađe mogućnosti. Dalje je skupština jednoglasno zaključila da se župski doprinos povisi sa 2 na 3 dinara po članu i članici s tim da će 1 dinar stalno ići u fond za gradnju župskog doma, i odobrila proračun župe za 1938 g. sa ukupnim prihodom od 118,000 dinara i sa istim tolikim rashodom. Kod blagajničkog izveštaja vredno je napomenuti, da su jedinice u toku druge polovine 1937 g. otplatile 50% svoga duga za savezni prinos, tj. dug se je smanjio od 130.000 Din. na 65,000 Din. te i pored toga jedinice još i dalje otplaćuju svoje dugove Savezu. Posle toga je zaključeno da se XIII župski slet ove godine održi na pravoslavne Duhove u Novom Bečeju, gde još nije držan župski slet. Na predlog uprave župe doneti su još i ovi zaključci: da svaka jedinica treba da nastoji da ima što veći broj omladine; naraštaja i dece i da se pobrine da oni budu uniformisani; da svaka jedinica treba da ima bar dve prosvetne sekcije i da treba da održi pored obavezne akademije 1 decembra i redovnog tehničkog rada još jednu akademiju, pretstavu ili bilo kakvu drugu priredbu.

Na kraju je jednoglasno i akklamacijom na predlog kandidacionog odbora rešeno da se br. Savezu predloži na potvrdu nova uprava župe koju sačinjavaju ova braća i sestre: starešina: dr. Miša Matić, I zam. starešine dr. Petar Bojanić (V. Kikinda), II zam. Bogdan Dimitrijević (Vršac), III zam. star. Đoka Nikolić, tajnik Stevan Žeberan, prosvetar Svetozar Markov, blagajnik Borislav Cvetkov, statističar Sever Babić, načelnik Alojz Pogačnik, I zam. Blagoje Strajnić (Vel. Kikinda), II zam. Miloš Milosavljević (Vršac), III zam. Strahinja Rajić, načelnica Stojanka Vujanova, I zam. Julijana Petrović (Vršac), II zam. Biserka Savić (V. Kikinda), III zam. Smilja Jocić. Članovi uprave: Milivoj Čirilov (V. Kikinda), dr. Jovan Sremac (Vel. Kikinda), Desimir Milić (Vršac), Veljko Bulić (Vršac), Miloš Stanojević (Petrovgrad), Miloš Nikolić (Petrovgrad), Vuk Radović (N. Bečej), Voja Gavrić (N. Kneževac), Dušan Adamov (Mokrin), Dragutin Popović (B. Crkva). Zamenici: Alija Corda (Rus. Selo), Mirko Petrović (Ninčičevo), Mihajlo Radotić (P. Sv. Nikola), Joško Zupan (Tomaševac), dr. Todor Knežević (Alibunar), Petar Erdeljan (V. Kikinda), Rista Odavić (Vršac), Pavle Zadera (Srp. Crnja), Toma Irović (B. Crkva) i Đura Krešić (Đala) Revizori: Milorad Vladiv, Svetozar Cvetkov, Ivan Petrov, Svetislav Subić i Aleksandar Bošan; zamenici: Vojin Milenov i Vojislav Stojanović, svi iz Petrograda. Sud časti: Ivan Podgradski, Stevan Branković, Slavko Gligorijević, Vasa Vrtipražki (J. Tomić), Blagota Koljenšić (Petrovgrad); zamenici: Zarko Rajković (Uzdin), Ljubomir Maširević (Melenci).

Na kraju se starešina župe br. dr. Miša Matić zahvalio na poverenju i zaključio skupštinu. Posle skupštine bio je zajednički ručak, na kome je bilo 40 učesnika, koje članova uprave župe, koje delegata iz jedinica. Po podne u 16.35 časova br. Gangl je otputovao u Beograd. — St. Z.

FOND ZA PODIZANJE STADIONA

§ 56 b. u Tar. br. 99 a pod 1 Zakona o taksama iza reči: „ulaznice“, a pred tačkom 2 dodaje se: „od svih ubranih taksa za javne vežbe vitezkih i sportskih društava polagaće se 25 od sto Državnoj hipotekarnoj banci na ime specijalnog fonda za podizanje stadiona i sportskih vežbališta u državi, o čemu će Ministar fizičkog vaspitanja naroda po odobrenju Ministarskog saveta propisati pravilnik“.

Jeste li poslali pretplatu za sokolske listove?

Sa godišnje skupštine Sokolske župe Petrovgrad

Povodom zabrane FIS-e i kazne od strane JZSS

Nepoželjni sporovi

Povodom poznate zabrane FIS-e i zatim kazne koju je izrekao Jugoslovenski zimsko-sportski savez u Ljubljani nad Sokolima-smučarima, koji su ujedno i članovi njegovih klubova, a koji su učestvovali u takmičenjima na zimskim sletskim igrama u Visokim Tatrama u februaru o. g., ljubljansko „Jutro“ objavilo je dne 11 o. m. jedan članak, osvrnuvši se u njemu na ovaj neželjeni spor. Na ovaj članak „Jutro“ Jugoslovenski zimsko-sportski savez odgovorio je istoga dana svojom izjavom.

Za obaveštenje naših sokolskih redova donosimo i članak „Jutra“ i u vezi s tim odnosnu izjavu Jugoslovenskog zimsko-sportskog saveza.

Članak „Jutra“ glasi:

„ODLUKE KOJE STVARAJU ZLU KRV

JZSS je prestrogo kaznio takmičare koji su nastupili na sokolskim utakmicama u Češkoslovačkoj.

Kao što je poznato, Zimsko-sportski savez je na jednoj od svojih zadnjih sednica izrekao zabranu starta na godinu dana svim takmičarima, članovima njegovih klubova, koji su učestvovali na utakmicama za slovensko sokolsko smučarsko prvenstvo u Češkoslovačkoj.

Ova zabrana je pogodila smučare Sokole: Gregora i Alojza Klančnika, Lovru Zemvu, Ivana Zupana, Slavka Urbara, Adolfa Cvišembergera, Vinka Kozjeka, Zdravka Sporna, Dragu Kavčiča i Rusa. Ovo su sve takmičari koji su već mnogo učinili za naše smučanje i koji su na svim utakmicama nastupali kao pravi sportaši i pravi Sokoli.

JZSS se u obrazloženju svoje kazne pozivlje na okružnicu FIS-e, čiji je predsednik Oestgaard nedavno sam izjavio, da ta međunarodna organizacija ni najmanje nije zahtevala tako strogu kaznu za sokolske takmičare i da je to bilo lično pitanje svakog saveza kakve će sankcije upotrebiti protiv njih. Sam predsednik FIS-e smatra takvu kaznu vrlo strogom.

Razumljivo je, da je ova odluka JZSS-a izazvala u redovima Sokola veliko uznemirenje, jer sokolski smučari nisu skrivili ništa što ne bi bilo u skladu s čašću i disciplinom smučara takmičara. Svi ovi smučari su već od malih nogu Sokoli i izašli su iz sokolskih vežbaonica te su nastupom na smučarskim utakmicama u bratskoj Češkoslovačkoj samo izvršili svoju sokolsku dužnost. Ko im može zabraniti nastupe, kada su za to pozvani od više organizacije? Ko im to zabranjuje, taj u budućće neće moći računati na njihovo sudelovanje.

Svi ovi takmičari su ujedno i redoviti sokolski vežbači i smučanje je sastavni deo savremenog sokolskog telesnog vaspitanja. Ako su ovi takmičari ujedno učlanjeni u sportskim društvima, gde su isto tako uvek ispunili svoju dužnost, još nikako nije rečeno, da su se odrekli svojih dužnosti prema sokolskoj organizaciji.

Ako JZSS smatra, da su ovi takmičari nešto skrivili, neka stupi u vezu sa predstavnicima sokolske organizacije i uredi pitanje obostranih nastupa ovih najidealnijih aktivnih radnika na smučarskom polju, a izricanje ovakvih kazni protiv njih samo će prouzročiti zlu krv i potpuno promašiti svoj cilj.

IZJAVA JUGOSLOVENSKOG ZIMSKO-SPORTSKOG SAVEZA:

„Jugoslovenski zimsko sportski savez u Ljubljani obzirom na članak u „Jutru“ br. 59 od dne 11 marta 1938 pod naslovom „Odluke, koje stvaraju zlu krv“, utvrđuje sledeće.

Međunarodna smučarska federacija „FIS“ je dne 23 decembra 1937 upozorila JZSS, da zabranjuje učestvovanje na utakmicama za sveslovensko sokolsko smučarsko prvenstvo, koje priređuje Češkoslovački sokolski savez, jer taj nije član FIS-e te dakle članovi FIS-e ne mogu učestvovati na tim u-

takmicama. Do ove zabrane, po pravilima FIS-e, ne bi bilo moglo doći, da je još postojao sporazum između Češkoslovačkog sokolskog saveza te između JZSS-a i Saveza SKJ, koji je usled otkaza sa strane Sokola prestao da važi.

O ovoj zabrani starta je JZSS obavestio svoje članove te odmah i Ministarstvo za fizičko vaspitanje naroda u Beogradu i Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije u Beogradu.

Pravilnik JZSS-a o takmičenjima i verifikaciji određuje za takmičare, koji učestvuju na utakmicama koje priređuju neučlanjene organizacije, samo jednu kaznu i to jednogodišnju zabranu starta. Takmičari su pre odlaska u Češkoslovačku bili izričito upozoreni, da će morati u slučaju da nastupe na tim utakmicama automatski nastupiti posledice jednogodišnje zabrane starta. Pošto su oni na tim utakmicama učestvovali, JZSS je morao izreći kaznu po pravilniku, jer je on dužan držati se odredaba pravilnika i nije ovlašćen iste menjati.

Iznimka, koju predviđa verifikacijski pravilnik za interne sokolske utakmice, nije se mogla uzeti u obzir, jer je to bila utakmica sa međunarodnim učestvovanjem i jer više ne postoji sporazum između oba saveza.

Izjava predsednika FIS-e, da je kazna prestroga i da to nije bilo potrebno učiniti, daje nam povoda da utvrdimo, da FIS-a ne može zahtevati da se takmičari kazne, jer ona može kazniti samo savez i zato je dužnost samog saveza, da nedisciplinovanost u svojem delokrugu kazni po odredbama saveznih pravilnika.

*

Na ovu izjavu u svrhu obaveštenja javnosti smatramo potrebnim da kažemo sledeće:

Dne 6 decembra 1936 potpisan je u Ljubljani između predstavnika Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i Jugoslovenskog zimsko-sportskog saveza ugovor, u kome se, između ostalog, u tački 14 kaže, da se ugovor automatski produžuje za daljnju godinu dana, ako se isti mesec dana ranije ne otkáže. I kako taj ugovor nije otkazan ni od strane Saveza SKJ ni od strane JZSS, on je prema tome i dalje na snazi. Pored toga, u tački 6 toga ugovora kaže se, da utakmice raspisane samo za sokolske takmičare nisu podvrgnute odobrenju i nadzoru JZSS-a, a što iz toga jasno sledi, da JZSS ne može da brani Sokolima, s dvojnim članstvom, učestvovanje na čisto sokolskim utakmicama. Ako dakle sokolski takmičari (jasno je, da ovdje ne dolaze u obzir oni koji nisu ujedno i članovi klubova JZSS-a) učestvuju na čisto sokolskim utakmicama, kao što je to bio i konkretan slučaj u Tatrama, to se po članu 6 pomenutog ugovora ti takmičari ne mogu nikako smatrati da su prema JZSS-u bili nedisciplinovani, kada im takvo učešće na sokolskim takmičenjima taj član 6 izričito dozvoljava.

Još nešto. Prošle godine je Savez SKJ konstatovao, da u praktičnom životu nije između njega i JZSS-a postignuta saradnja u onoliko meri kako se je to želelo kada se je potpisivao pomenuti ugovor, pa je stoga Savez SKJ bio predložio jedan novi nacrt ugovora, ali koji JZSS nije bio prihvatio. Kako, kao što smo već spomenuli, stari ugovor nije otkazan ni s jedne ni s druge strane, to je on i dalje u svojoj punoj važnosti.

Koji su dakle stvarni razlozi ovome neželjenom i od strane Saveza SKJ ničim izazvanom sporu?

Iz naših župa

GODIŠNJA SKUPŠTINA SOKOLSKOG DRUŠTVA RAB

Dne 24 februara o. g. održana je glavna godišnja skupština ovoga društva u prostorijama Sokolskog doma. Članstvo je bilo brojno zastupljeno, a sama skupština protekla je u pravom sokolskom radu uz saradnju celokupnog članstva. Referati funkcionera su bili najpomniji sastavljeni

i primljeni svi jednoglasno bez primedaba, čime je potvrđen rad dosadanje uprave, koja je svakim danom u taj rad ulagala najveće napore, kako bi napredak društva išao onim smerom kako ga je uprava sa članstvom godinu dana ranije utvrdila u vezi sa sokolskom Petrovom petoljetkom.

Iako je Sokolsko društvo Rab i u ovoj godini proživljavalo nedaće kao i prošlih godina od svojih protivnika, iako su bili izvršeni i napadaji na društvo i na sam Sokolski dom »Miroslava Tirša« koji je bio napadnut dva puta, to je članstvo još više zbililo svoje redove i pokazalo se na radu još svesnije. Društvo uz malu materijalnu borbu radi sanacije svoga doma radi inače na svim granama svoga rada agilno te je u toku godine postiglo lepih rezultata. Brojne priredbe bile su obilno pripremljene i posećene. Tehnički rad je najjači uz stručno vodstvo svog mnogogodišnjeg načelnika. Veslačka sekcija polučila je dve sjajne pobe i ponovo preuzela vodstvo župe. Lutkarsko pozorište radi kroz celu zimu. Osobito je uspeła zimska akcija za prehranu siromašne dece; društvo naime prehranjuje redovito kroz celu zimu 32 dece, a uz to pomaže i starije.

Nova uprava je izabrana pod starešinstvom brata Maharža. Ostali funkcioneri i članovi uprave ostali su u glavnom kao i do sada osim neznatnih promena.

Društvo se najmarljivije sprema na X slet u Pragu te je već do sada prijavilo 35 svojih članova, a biće ih i više. Materijalno se isto sprema da svojim siromašnim članovima potpomogne polazak u Prag što će im platiti put.

E. B.

RAD SOKOLA U BIOGRADU n/m

Rad ovog društva, kroz minulu godinu, bio je obilan i uspešan, što se najbolje vidi iz izveštaja odgovornih funkcionera, koje su dali na godišnjoj skupštini.

Kao i u svim krajevima severne Dalmacije, tako je i u Biogradu rad društva, radi zatrovanih prilika, bio skoro nemoguć. Međutim sad kada su se duhovi nešto smirili, društvo je proradilo, krenulo je s mrtve tačke. 1937 god. značila je preokret i jedan veliki korak napred, prema prošlim godinama. Ali ne samo da je društvo krenulo napred, nego su i čete proradile te možemo reći, da su na naše čete jedne od najboljih u župi. To je period sistematskog rada koji je proveden u društvu kroz prošlu godinu. Naime, društvo je u zavetnici SPP odredilo da se svake godine posećuju čete i zaslugom braće tajnika Ukmara i načelnika Jeličića taj je zavet proveden u delo već u prvoj godini. Prošle godine posećene su čete: Sukošan, Kraj, Vrgada i Tkon. U svim tim mestima davani su javni nastupi, uz pratnju sokolske glazbe, sem u Sukošanu. Svi ti izleti odlično su uspeali u svakom pogledu. Održan je i jedan sastanak četnih delegata.

Inače redovan prosvetni i tehnički rad može se ukraćko navesti. U društvu vežbaju sve kategorije redovito, sem članova koji su vežbali na prekidu. Na akademijama su nastupale sve kategorije. Održane su tri akademije i tri javna nastupa. Rad vode dva prednjaka i dve prednjačice. Tečajeva nije bilo, ali je jedan naraštajac bio na saveznom naraštajskom tečaju u Kaštel-Sućurcu. Vežbalo se je u vežbaonici i na letnjem vežbalistu.

Prosvetni rad je također bio prilično dobar. Održano je 28 govora pred vrstom, 11 predavanja, 7 prosvetnih zabava, 3 komemoracije i 16 igranaka. Društvo je dobilo 200 sadnica za jabuke, koje su razdeljene četama.

To je uglavnom rad kroz 1937, koji je u poređenju s prošlim godinama, više nego uspešan a nadamo se, da će u 1938 biti još bolji.

J. M.

GODIŠNJA SKUPŠTINA SOKOLSKOG DRUŠTVA DNRIS

Dne 20 februara o. g. održana je glavna godišnja skupština Sokolskog društva Dnrís. Skupštinu je otvorio starešina brat Dragomir Jelušić, a zatim su podneli svoje izveštaje društveni funkcioneri. Iz izveštaja se vidi, da je društvo u toku prošle godine pokazalo živu delatnost. U toku godine u društvu je održana i idejna škola, u kojoj se predavalo o sokolskoj ideologiji, historiji i organizaciji Sokolstva. Naročitu aktivnost pokazala je glazbena sekcija, kojom bi se mogla ponositi i veća društva. Na glavnoj skupštini povelu se reč i o unifikovanju svih članova, pa je u tu svrhu izabran i posebni odbor. Ujedno je zaključeno da se pojača akcija na svim poljima sokolske delatnosti.

Nakon toga izabrana je sledeća nova uprava: starešina: brat Dragomir Jelušić, zamenik: ing. Slobodan Vučetić, načelnik: Filip Kulušić, zamenik: Ivica Jerković, načelnica: Pera Gaspardi, tajnik: Milan Jović, prosvetar: Ante Modrušan; odbornici: Nikola Gaspardi, Šefik Bešliagić, Slavo Kušpilić, Ivan Kurtović, Mate Primorac, Jure Senjanović i Ante Čota.

SKUPŠTINA SOKOLSKOG DRUŠTVA ČAČAK

Dne 13 februara o. g., održana je redovna godišnja skupština Sokolskog društva Čačak.

Skupštinu, koja je održana u društvenom domu, otvorio je starešina br. Dragoslav Mitrović, pozdravljajući prisutno članstvo. Pošto je pročitan poslanica br. Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, podneli su izveštaje o radu u 1937 god. br. tajnik, prosvetar, načelnik, blagajnik i nadzorni odbor. Pošto je prošla godina bila ispunjena plodnim radom, koji je doneo društvu i četama nekoliko lepih i vidnih uspeha, to su svi izveštaji primljeni sa zadovoljstvom

i jednodušnim odobravanjem. Skupština je zatim odobrila predlog budžeta za 1938 god. u iznosu od 29.850 din., pa je upravi data razrešnica.

Na predlog kandidacionog odbora na čelu društva ostala je ponovno stara uprava sa nekim sitnijim izmenama.

D. P.

GODIŠNJA SKUPŠTINA SOKOLSKOG DRUŠTVA DANILOVGRAD

Sokolsko društvo Danilovgrad održalo svoju godišnju skupštinu, koja je bila dobro posećena, dne 14 februara o. g.

Na skupštini su svi referenti društva pročitali svoje izveštaje o radu u 1937 god., koje je skupština bez primedaba primila.

Skupština je zatim jednoglasno dala poverenje i dalje staroj upravi, koju sačinjavaju ova braća i sestre: starešina: Luka Lumović, zamenik: Stanoje Begović, tajnik: Radovan Burović, blagajnik: Miro Ivanović, načelnik Duro Mikić, prosvetar: Blažo Begović, načelnica: Anka Drecun, statističar: Marko Duranović; članovi uprave: Savo Jovović, Mina Vojnović, Blažo St. Begović, Milić Kalezić i Savo V. Jovović; revizori: Niko Čalović, Grujica Bošković, Pavle Somorodski, i Maestro Moris; sud časti: pretседnik: Risto Đorđević, zamenik: Jagoš Delović, delovoda: Radoš Lumović, članovi: Spasoje Mitrović i Pavle Đedović.

GODIŠNJA SKUPŠTINA SOKOLSKOG DRUŠTVA JAGODINA

Sokolsko društvo Jagodina održalo je svoju godišnju skupštinu 13 februara o. g., koju je otvorio starešina brat Josip Bekeus.

Iz referata društvenih funkcionera videlo se, da je rad društva u prošloj godini u svakom pogledu bio uspešan.

Društvena imovina ceni se do 370.000 dinara, pošto društvo ima veoma lep dom, sve potrebne sprave i po planu uređeno letnje vežbaliste.

Tako isto društvo ima osam vrlo naprednih sokolskih četa, od kojih je najnaprednija četa u selu Majuru, koja ima svoju zastavu; zemljište i gotovinu za podizanje doma, pozorišni oteak, tamburaški zbor, gušlara i 122 člana.

Nakon pročitanih izveštaja, skupština je dugotrajnim aplauzom odobrila i pohvalila nesebični i požrtvovani rad stare uprave, pak se zatim pristupilo izboru nove uprave, u koju su izabrana ova braća: starešina: Josif Bekerus, zamenik starešine: Mileta Grujić, prosvetar: Sava Toholj, načelnik: Branko Radović, blagajnik: Andreja Pobuda, tajnik: Rudolf Šramek, gospodar: Nikola Holodiski, zastavnik: Dragutin Keler, referent zdrav. oteka: dr. Milutin Velimirović, referent za vojnu nastavu: Dragutin Dudić, referent za seoske čete: Lazar Trzin-Petrović, kao i ostali članovi uprave.

L. T. P.

SOKOLSKO DRUŠTVO OŠRELJ

Sokolsko društvo u Ošrelju održalo je drugi deo svog tečaja u ovoj godini, koji je trajao deset dana, i to od 13 do 23 februara o. g. U tečaju je uzelo učešća: 13 članova, 10 naraštajaca, 8 naraštajki, 10 muške i 10 ženske dece, kao i 4 člana Sokolske čete iz Sanice Gornje. Pored velikog i novog gradiva iz raznolikosti i narodnih igara, u tečaju su se prešle u osnovi: vežbe za takmičenje na spravama i bez sprava i proste vežbe za sve kategorije koje će se vežbati u ovoj godini. Voda tečaja je bio brat Miloš Volk, župski prednjak, koji je i ovog puta uložio sve i nije žalio truda samo da tečaj dade što bolje rezultate.

Na dan 20 februara održana je sednica drvarskog okružja na Ošrelju, kojom su prilikom učesnici tečaja prikazali braći i sestrama iz okružja u glavnom kako sve vežbe treba da izgledaju. Na sednici okružja između ostalog zaključeno je, da se 15 maja o. g. održi okružni izlet na Hrnjadima, kojom prilikom će se održati i takmičenje sokolskih četa. Okružni javni nastup održaće se ove godine u Bosanskom Petrovcu.

M. M.

SOKOLSKA ŽUPA ŠIBENIK-ZADAR

Dne 22, 23, 24 i 26 februara o. g. te 5 marta održani su župski prednjački ispiti, kojima je pristupilo 2 kandidata i 2 kandidatkinje. Ispit su položili i proglašeni sposobnima za župske prednjake braća: Josip Jurišić i Veljko Ronac, te sestre Marija Delfin i Marija Vitaliani, svi iz društva Šibenik.

JOR

GIMNASTIČKE SPRAVE SU ZA VAS

uspeh - sigurnost - napredak

IZRAĐUJE SPECIJALNA TVORNICU GIMNASTIČKIH SPRAVA

J. ORAZEM

RIBNICA NA DOLENJSKEM